

OBSAH.

	Strana
Předmluva	3
Úvod	7

I. část.

O důsledcích úkonu zrakového při persp. zobrazování.

I. O ústrojí zrakovém a jeho úkonu	11
O oku	11
O zraku	13
II. O důsledcích úkonu zrakového při persp. zobrazování	20
O vzájmě předmětu a obrazu jeho na sítnici v příčině bystrého zření	20
A. O poloze předmětu k pozorovateli	23
1. O určení minimální vzdálenosti podle předmětu	25
2. O určení viditelné části předmětu podle vzdálenosti stanoviska pozorovatelova od předmětu	28
3. O určení viditelné části předmětu závisle jen na kuželi optickém	28
4. O viditelnosti předmětu, když se tento přibližuje aneb vzdaluje	29
B. Kterak nahraditi předmět jiným, na oko rovněž tak působícím předmětem	31
O vzniku persp. obrazu	33
a) Na desce skelné; obraz původní	33
b) O stanovení polohy persp. obrazu původního a příslušného předmětu	34
α) Obecně	34
β) Zvláštní způsob	35
c) Posudek správnosti způsobu právě vylíčeného	35
d) Které perspektivy jsou nesprávnými a proč?	36
C. O sdělání obrazů persp.	37
1. O způsobení persp. obrazu bezprostředně pomocí obrazu původního	37
Úvod	37
a) O způsobení obrazu původního na desce skelné	38
b) O způsobení kopie shodné s obrazem původním	39
c) O způsobení kopie podobné k obrazu původnímu	40
d) O náhradě skutečného obrazu původního myšleným pomocí zaměřování (Visiren)	40
e) O způsobení kopie shodné s obrazem myšleným	41
f) O způsobení kopie podobné k obrazu myšlenému	42
Důsledky	43
a) V příčině persp. kreslení z paměti	43
b) V příčině sdělání obrazu kreslením	43
c) V příčině sdělání persp. obrazu jen při oku pohybovaném	43
d) V příčině sdělávání obrazu zaměřováním	44
e) V příčině kreslení tvarů rovných	44
2. O způsobení persp. obrazu přesným sestrojením bez pomoci obrazu původního	44
Závěrek	45

II. část.

O perspektivním kreslení podle názoru.

	Strana
I. Úvod	49
O oku	49
O světle	50
O poloze tělesa k pozorovateli	51
Prostředky k vyučování persp. kreslení	58
O způsobení persp. obrazu na desce skelné	58
O způsobení persp. obrazu na přístroji deskovém	61
II. O způsobení kostry obrazu persp.	63
O sdělání okresliny shodné s obrazem na desce skelné	63
O sdělání okresliny podobné k obrazu na desce skelné	65
O určení polohy a velikosti obrazu persp. na nákresně	66
O kreslení persp. obrazu bez obrazu na desce skelné	71
O kreslení persp. obrazu bez desky skelné	71
Dodavek: Vysvětlení vzniku persp. obrazu na desce skelné atd. pro žáky méně dospělé	72
O vztahu předmětu a jeho persp. obrazu	73
Poznámka: O rozsazení žáků při následujícím kreslení persp.	74
Persp. kreslení hran přímých	75
Úvod	75
Pravidla persp. pro hrany oboru prvního	75
Poznámka didaktická	78
Pravidla persp. pro hrany oboru druhého	78
Poznámka didaktická	80
Pravidla persp. pro hrany oboru třetího	80
Poznámka didaktická	85
Obecné o užití uvedených pravidel persp.	85
O persp. kreslení stěn a křivých hran	86
Persp. kreslení úhlu	86
Persp. kreslení trojúhelníku	87
Persp. kreslení čtverce	88
Persp. kreslení pravid. šestiúhelníku	90
Persp. kreslení jiných mnohoúhelníků, pravidelných i nepravi- delných	92
Poznámka didaktická	93
Persp. kreslení kruhové hrany a částí její	93
Poznámka. O kreslení spojenin z mnohoúhelníků a kruhů	94
Persp. kreslení jiných křivých hran a jejich částí	95
O persp. kreslení těles	95
Poznámka didaktická	95
Persp. kreslení hranolu a jehlance	96
Persp. kreslení válce (kužele) na základě příbuznosti s hranolem (jehlancem)	97
Persp. kreslení koule	99
Persp. kreslení spojenin těles měřických	100
Persp. kreslení spojenin těles měřickým příbuzných	101
Persp. kreslení skupenin těles měřických	101
Persp. kreslení skupin těles měřickým příbuzných	102
Persp. kreslení spojenin a skupin těles jiných než měřických	102
III. O líčení obrazu perspektivního	104
Úvod	104
Dodavek: O světle	104
A. Co se jeví při tělese za osvětlení rovnoběžného	105
1. O paprscích světla a rozvržení stěn a hran podle nich; obecné o druzích osvětlení těles	105

	Strana
2. O mezi přímo a nepřímo osvětlené části a vrženého stínu	107
a) Mez přímo osvětlené části a vlastního stínu	107
b) Mez vrženého stínu při dvou tělesích	107
α) Souvislost její s rozhraním přímo a nepřímo osvětlené části	107
β) Tvar meze vrženého stínu	109
γ) Přejchod meze vrženého stínu z druhého tělesa na třetí	110
3. O síle různých osvětlení stěn rovných	113
B. Jak jeví se pozorovateli různé druhy osvětlení při stěnách rovných	114
a) O různosti osvětlení téže stěny	114
b) O vlivu prostředí	115
c) O úvabu (kontrastu)	117
d) O tělesech více méně průsvitných	118
C. O užití pravidel uvedených a o osvětlení stěn křivých	118
Obecný rozbor osvětlení u těles rovnostěnných	118
Rozbor osvětlení hranolu, válce; těles hranolovitých a válcovi- tých; jehlance a kužele; těles jehlancovitých a kuželovitých	120
Rozbor osvětlení koule a těles kulovitých	123
Rozbor osvětlení spojenin těles a dutých těles zvlášť	125
Rozbor osvětlení skupin těles	126
Dodavek	127
1. O osvětlení světlem měsíčním	127
2. O osvětlení středovém; v čem se shoduje s osvětlením rovnoběžným a v čem se od něho liší	127
3. O osvětlení více plameny; jedním velkým plamenem; svět- lem denním; plamenem plápolavým	129
4. O osvětlení nebílých jednobarevných předmětů světlem bílým	130
D. Kterak vylíčiti obraz perspektivný	131
Přirovnání různých osvětlení	131
1. O líčení obrazů těles bílých jedním barvivem	131
a) O prostředcích kreslířských	131
b) O líčení obrazů obyčejně velikých, náčrtů, obrazů drobných tuhou; větších křídou černou aneb bílou; velikých uhlem	132
c) O líčení obrazů rozředěnou černou tuší aneb bělobou a pérem	137
2. O líčení obrazů těles jednobarevných nebílých	138
a) Jedním barvivem	138
1. Barevnými tužkami (pastely)	139
2. Rozředěnou barvou a pérem	139
3. Pokládáním rozředěným barvivem a štětcem	139
α) Úprava obrazu a příprava kresliva	139
β) Pokládání smýváním	140
γ) Pokládání stupňovité	141
b) O líčení obrazu dvěma barvivy	142
3. Poznámka: O líčení obrazu více barvivy	142

